

2017/70

ONTVANGEN 11 SEP. 2017

CDHO
++

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool Zeeland
De heer ir. A.P. de Buck
Edisonweg 4
4382 NW Vlissingen

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **08 SEP. 2017**
Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo Ad Built Environment

Onze referentie
1250069

Uw brief van
6 juli 2017

Uw referentie
DOOK-RAC-AD-20170630

Bijlagen
1

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Geachte heer de Buck,

Met uw brief van 4 juli 2017, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 17 juli 2017, hebt u mij het voornemen voorgelegd om het Associate degree-programma Built Environment te verzorgen als bekostigd programma (voltijd) in de gemeente Roosendaal. De opleiding is voorgesteld in het Croho-onderdeel Techniek en de studielast is door u bepaald op 120 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 21 augustus 2017, kenmerk 2017/70 positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om het Associate degree-programma Built Environment te verzorgen als bekostigd programma (voltijd) in de gemeente Roosendaal. Op het moment van inwerkingtreding van het wetsvoorstel Invoering associate degree- opleiding, geldt onderhavig besluit als positief besluit voor de Associate degree-*opleiding* Built Environment (voltijd) te Roosendaal.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de voorwaarden a, b en c van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar de genoemde adviezen van de CDHO.

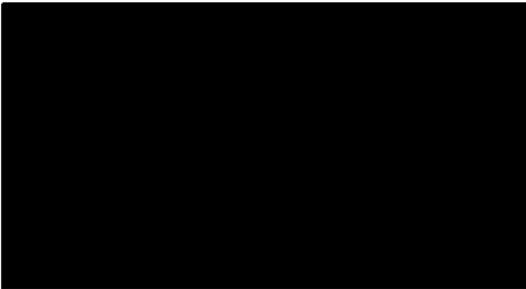
Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien het programma niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavig programma een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuw Ad-programma. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk een aanvraag voor een toets nieuw Ad-programma in te dienen bij de NVAO.

Onze referentie
1250069

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Vereniging Hogescholen, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Namens,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Ministerie van OCW	
E-doc Nr.	
Datum Reg.	22-8-2017
Directie	HO ES

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs. F.A. Hofman
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Hofman,

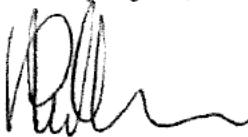
datum 21 augustus 2017
onderwerp advies nieuwe opleiding hbo Associate degree Built Environment Hogeschool Zeeland Roosendaal

Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs inzake de aanvraag van Hogeschool Zeeland ten behoeve van de nieuwe hbo Associate degree Built Environment te Roosendaal.

Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, met vriendelijke groet,

ons kenmerk 2017/70
bijlagen advies CDHO

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 17 juli 2017 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Hogeschool Zeeland (brief van 6 juli 2017, kenmerk 17B001107) om de hbo Associate degree Built Environment als bekostigde opleiding te verzorgen te Roosendaal. De aanvraag was op 17 juli 2017 voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum
21 augustus 2017

onderwerp
nieuwe opleiding
Hogeschool Zeeland
voltijd hbo
Associate degree
Built Environment
Roosendaal

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Hogeschool Zeeland om de hbo Ad Built Environment als bekostigde opleiding te Roosendaal te verzorgen.

ons kenmerk
2017/70

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

bijlagen
beoordelingskader

Voorts is de brief van de Minister van OCW d.d. 2 maart 2017 inzake het wetsvoorstel invoering Ad opleidingen (kenmerk 1106268) van toepassing. Deze aanvraag is conform de inhoud van voornoemde brief door de CDHO beoordeeld als opleiding. Goedkeuring van deze aanvraag leidt tot voorwaardelijke goedkeuring totdat de voornoemde wet in werking is getreden. Op dat moment wordt het voorlopig besluit omgezet naar een definitief besluit.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil per september 2018 de Nederlandstalige Ad Built Environment in Roosendaal realiseren. Het betreft een voltijdopleiding van 120 ECTS in het Croho onderdeel Techniek.

De Ad Built Environment richt zich op projecten in zowel de (steden)bouwkunde als civiele techniek en behandelt verschillende facetten van het bouwproces: ontwikkeling, constructie, uitvoering, management en communicatie.

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een mbo 4 diploma in bijvoorbeeld bouw, maar ook voor studenten met een havo of vwo diploma is de Ad voor de meeste profielen toegankelijk.

Afgestudeerden van de opleiding kunnen gaan werken in de stedenbouwkunde, herontwikkeling, woningrenovatie en ondergrondse infrastructuur. Ze kunnen aan de slag als werkvoorbereider, operationeel manager op bouwplaatsen of

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 2 van 8 beleidsmedewerker bij een gemeente of woningbouwcorporatie of een eigen bouwonderneming opzetten.

Deze aanvraag is onderdeel van een pakket van 16 Ad-aanvragen die door de Hogeschool Zeeland en Avans hogeschool tegelijkertijd zijn ingediend. Aanvragers hebben voor deze 16 aanvragen generieke informatie verstrekt, waarin wordt ingegaan op de onderwerpen samenwerking & organisatie, maatschappelijke relevantie en inbedding in de regionale kennisinfrastructuur.

De commissie heeft de aanvraag van Avans hogeschool voor de Ad Built Environment in Roosendaal beoordeeld in samenhang met de aanvraag van Avans Hogeschool voor een soortgelijke Ad in 's-Hertogenbosch.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding nieuw is en noodzakelijk om de gewenste vernieuwing te realiseren. Daarom is de Ad Built Environment vergeleken met vijf soortgelijke bekostigde en onbekostigde Ad's van andere onderwijsinstellingen. Het gaat om de volgende Ad's: Integraal Bouwmanagement van de Hogeschool Rotterdam, Bouwkunde van Windesheim, Civiele Techniek van de Hogeschool Arnhem Nijmegen, Projectleider Techniek van de Hanzehogeschool en Haagse Hogeschool en Bouwkunde van de LOI.

De Ad Integraal Bouwmanagement van de Hogeschool Rotterdam komt deels overeen met de Ad Built Environment, maar is een deeltijdopleiding die bovendien minder aandacht besteedt aan klimaatvraagstukken en integratie met werktuigbouwinstallaties, ondergrondse infrastructuur en stedenbouwkunde. De Ad Bouwkunde van Windesheim vertoont overeenkomsten. Het programma en de doelstellingen zijn vergelijkbaar, maar de Ad wordt in deeltijd gegeven en is ook minder breed want enkel gericht op bouwkunde. De Ad Civiele Techniek van de HAN komt overeen wat het accent op communicatie betreft. Deze opleiding is echter minder breed dan de Ad Built Environment, want niet gericht op ketensamenwerking en duurzaam bouwen. De Ad Projectleider Techniek van twee hogescholen is breder, maar richt zich eveneens niet op ketensamenwerking en duurzaam bouwen. De deeltijd Ad Bouwkunde van de LOI is monodisciplinair en kent ook geen focus op ketensamenwerking.

De Ad Built Environment is een unieke brede voltijdopleiding. Op grond van het bovenstaande concludeert de commissie dat de inhoud van de opleiding nieuw is. Daarmee is de noodzaak van deze opleiding in de zin van de Beleidsregel aangetoond. Het is tevens één van de eerste Ad's Built Environment in het zuiden des lands. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

De commissie constateert dat de aanvraag betrekking heeft op een Nederlandstalige opleiding voor Nederlandse studenten gericht op een Nederlandse arbeidsmarkt. Om die reden beveelt de commissie aan om (naast

pagina 3 van 8 een Engelse internationale naam) een Nederlandse naam voor de opleiding in het Croho te laten registreren.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de Ad Built Environment aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

De onderbouwing van de maatschappelijke behoefte is geconstrueerd met een beroep op de Strategische Agenda (De waarde(n) van weten, Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025, juli 2015) en de Monitor uitrol Associate degree (SEO, oktober 2015).

Met Hogeschool Zeeland tekenden 6 andere hogescholen in aanwezigheid van de Minister eind 2015 een convenant waarmee zij beloofden samen te werken aan de landelijke positionering van de Ad. Hogeschool Zeeland wil samen met Avans en enkele regionale ROC's in Zuidwest-Nederland voltijd Ad's ontwikkelen en aanbieden in een tweetal Ad-Academies. Werkgeversorganisaties VNO-NCW en MKB-Nederland ondersteunen dit. Het gaat om vraaggestuurde opleidingen waarbij vraagstukken uit de praktijk worden gebruikt.

De Ad kan het aandeel hoogopgeleiden verhogen. In de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025 wordt aangegeven: *'Het werkveld heeft bovendien behoefte aan opgeleiden tussen mbo-4 en bachelor.'* In de Monitor uitrol Associate degree (2015) wordt gesteld dat mbo functies complexer worden en mbo-diploma's minder waard. De behoefte aan hoogopgeleid personeel groeit. Twee derde van de ondervraagde werkgevers benadrukt dat verantwoordelijkheden steeds meer naar lagere niveaus verschuiven. Daarom is meer scholing nodig. Op grond van de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025 concludeert de commissie dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Bij de onderbouwing van de kwalitatieve arbeidsmarkt doet aanvrager een beroep op een werkveldonderzoek uit 2013 en interviewrondes onder bedrijven uit 2014 en 2015. De commissie merkt op dat deze gegevens enigszins gedateerd zijn.

Uit het werkveldonderzoek komt naar voren dat bedrijven Ad-ers willen met een sleutelpositie bij kleine bouwprojecten en bij grotere projecten een positie tussen uitvoering en ontwerp, bijvoorbeeld als werkvoorbereider. Daarvoor vinden ze een technische basis en ondernemende instelling belangrijk. Ze geven de voorkeur aan hbo-ers boven mbo-ers omdat werknemers zelfstandig digitale bouwwerkinformatiemodellen moeten kunnen maken en samenwerken in multidisciplinaire teams. Praktische oplossingen bedenken, communicatief en zelfstandig zijn zijn ook belangrijke competenties. Aanvrager wil de Ad een duaal karakter geven. Als studenten leren in de beroepspraktijk zullen hun baankansen nog hoger zijn.

Volgens Deltares (2015) vervagen traditionele functies in de bouw. Meer allround vakmensen zijn nodig. Zij horen werkprocessen in de bouw in goede banen te leiden m.b.t. 3D-printen, robotisering en smart equipment (Rotmans, 2012, p.128). Ook ontstaan in de bouwsector steeds meer intersectorale projecten waardoor

pagina 4 van 8 competenties zoals communiceren, plannen, samenwerken en (virtuele) ICT kennis steeds belangrijker worden (Bouwend Nederland, 2014, p.5, De Leijgraaf, 2016, p.6). Daar speelt de Ad Built Environment op in. De sector wordt sterk beïnvloed door technologische ontwikkelingen, waardoor het werk anders wordt, zoals bij het verduurzamen van woningen en het werken met bijvoorbeeld de scrum methode (TNO in Bouwend Nederland, 2014, p.14). Afgestudeerden van de Ad Built Environment kunnen meerdere rollen gaan vervullen.

Ook in het rapport Anders denken, anders doen (Van Heel & Buijs, 2016) komt naar voren dat de sector breed opgeleid personeel nodig heeft (met juridische, financiële én vakkennis) met daarbij specialistische kennis om met 3D modellen te kunnen werken. In alle functies in de bouwsector zijn zowel de ICT kant als sociale kant (nieuwe technieken en klantgericht werken) van belang (Van Heel & Buijs, 2016, p.21).

Duurzaamheid is steeds meer in opkomst. Het doel van het Energieakkoord 2013 is om de woningvoorraad duurzaam te maken. De provincie Noord-Brabant en een aantal grote gemeenten hebben zich een duurzaamheidsdoel gesteld. Met het project Nul op de Meter moeten in 2050 alle woningen in Noord-Brabant duurzaam en energieneutraal zijn (www.bouwendnederland.nl/themas/duurzaamheid, De Leijgraaf, 2016, p.6). De Ad Built Environment richt zich op duurzaamheid.

Stedelijke infrastructuur zal in de toekomst op andere manieren gebruikt worden. De bouwsector kan daarbij een integrale aanpak verzorgen (Rabobank Bouw Bericht, 2016, p.4).

De komende jaren verwacht Noord-Brabant bevolkingsgroei. Met name de vraag naar aangepaste koopwoningen voor senioren zal tot 2040 toenemen, waardoor bijgebouwd moet worden (bevolkingsprognose.brabant.nl/hoodfstuk/groei-en-krimp-gemeente, bekeken op 12 januari 2017). Dit is nu al merkbaar, want eind 2016 waren aannemers zeer optimistisch dankzij nieuwbouw en verbouwingen. De bouwsector groeit in Nederland het snelst: Van het tweede op het derde kwartaal van 2016 bedroeg de groei 2%. De werkgelegenheid in de bouwsector zal tot 2020 stijgen met 2,2% per jaar (ROA, 2015, p. vii, p.17 en p.24); in Noord-Brabant in alle regio's.

De uitbreidingsvraag voor personeel hbo bouwkunde en civiele techniek ligt erg hoog met 1,3% tot 2020. Dit komt door enigszins verhoogde kwalificatie-eisen (ROA, 2015, p.33). Omdat processen complexer worden (bijv. bij het energiezuinig maken van gebouwen) multidisciplinaire kennis vereist en personeel ICT-gerelateerde taken moet kunnen uitvoeren. Ad-ers hebben goede perspectieven want in 2026 zal een verschuiving richting beduidend meer hoogopgeleid personeel hebben plaatsgevonden.

Voor de Ad Built Environment in Roosendaal zijn de regio's West-Brabant en Zeeland relevant (zie Tabel 1).

pagina 5 van 8 Tabel 1. Uitbreidingsvraag voor de sector bouwnijverheid.

regio	gemiddeld jaarlijks groeipercentage
West-Brabant	2,1%
Zeeland	2%

Bron: ROA (AIS)

De voorspelde vervangingsvraag voor personeel hbo bouw en civiele techniek zal gemiddeld 3,7% per jaar bedragen (zie Tabel 2a). Bij ruim de helft van de bouwbedrijven staan vacatures meer dan drie maanden open. In de toekomst wordt een vacaturegroei van 3% per jaar verwacht, waardoor zeer grote knelpunten m.b.t. het vervullen van vacatures te verwachten zijn in deze sector. Voor productieleiders industrie en bouw zal de vervangingsvraag gemiddeld zelfs 5,4% per jaar bedragen (zie Tabel 2b) en voor personeel hbo bouw en civiele techniek 4,8% per jaar (zie Tabel 2a). Afgestudeerden van deze richtingen hebben daarom goede arbeidsmarktperspectieven. Het rapport Anders denken, anders doen (Van Heel & Buijs, 2016, p.9) bevestigt dit beeld: In één jaar is het aantal openstaande vacatures in de bouwsector met 26% gegroeid. Het aantal vervulde vacatures echter ook. Uit de brochure Bouwarbeidsmarkt in vogelvlucht (2016, p.3) komt ook een rooskleurig beeld naar voren: In 2017 zijn 9.600 arbeidsjaren nodig en in de jaren tot 2021 gemiddeld 7.500 elk jaar. De arbeidsmarkt zal de komende jaren zeer ruim zijn in de bouwsector. Een arbeidsmarktbehoefte is aangetoond.

Tabel 2a. Arbeidsmarktprognose voor afgestudeerden hbo bouwkunde en civiele techniek.

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
hbo bouwkunde en civiele techniek	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		5800	8	1.3	erg hoog
hbo bouwkunde en civiele techniek	verwachte vervangingsvraag tot 2020		17400	24	3.7	hoog
hbo bouwkunde en civiele techniek	verwachte baanopeningen tot 2020		23200	32	4.8	hoog
hbo bouwkunde en civiele techniek	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2020		12300	17	2.7	laag
hbo bouwkunde en civiele techniek	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2020	0.9				groot
hbo bouwkunde en civiele techniek	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2020	0.9				goed
hbo bouwkunde en civiele techniek	loopbaanperspectief	1.31				zeer goed

Bron: AIS

Tabel 2b. Arbeidsmarktprognose voor productieleiders industrie en bouw.

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Productieleiders industrie en bouw	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		2700	5	0.8	gemiddeld
Productieleiders industrie en bouw	verwachte vervangingsvraag tot 2020		18500	32	4.8	hoog
Productieleiders industrie en bouw	verwachte baanopeningen tot 2020		21200	37	5.4	hoog
Productieleiders industrie en bouw	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2020	0.37				groot
Productieleiders industrie en bouw	loopbaanperspectief	1.33				matig

Bron: AIS

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel.

Aanvrager heeft in de prestatieafspraken met de Minister een profiel en een drietal profielthema's vastgelegd. Gekeken is voor het profiel 'De Persoonlijke Hogeschool' (persoonlijk, intensief, kleinschalig). Het drietal profielthema's betreft: 'Delta/Water&Land', 'Delta/Toerisme' en 'Delta/Industrie'. De commissie is van mening dat de Ad Built Environment past bij laatstgenoemde profielthema. Daarom voldoet de opleiding aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Vanaf 17 juli 2017 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Hogeschool Zeeland om de Ad Built Environment in Roosendaal aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. NHTV heeft een zienswijze ingediend inzake de naamgeving. Terecht wordt opgemerkt dat de identieke naamgeving bij studenten verwachtingen kan creëren over naadloze doorstroom van de Ad van aanvrager naar de bachelor van de NHTV. De commissie adviseert aanvrager om de naamgeving af te stemmen met de NHTV omdat hierover geen overleg is geweest.

Daar de NHTV een bachelor aanbiedt onder dezelfde naam vreest zij dat een Ad in dezelfde provincie met dezelfde naam de instroom bij de NHTV kan beperken. De commissie begrijpt het punt van zorg, maar merkt ook op dat de bachelor en Ad verschillende niveaus hebben en grotendeels verschillende doelgroepen aanspreken: schoolverlaters en studenten die een hbo bachelor willen behalen versus mbo afgestudeerden die een korte hbo opleiding willen doen waardoor hooguit een kleine groep nieuwe studenten zal kiezen voor de Ad in plaats van de bachelor van de NHTV.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De commissie heeft in Criho gekeken voor de meest actuele gegevens (zie Tabel 3). De instroom in verwante onbekostigde opleidingen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide het afgelopen jaar. Ook zijn recentelijk nieuwe Ad's gestart in Groningen en Rotterdam. Ondanks de groei blijft de instroom achter bij de vacatureontwikkelingen in de bouwsector. Als eerste voltijd Ad voor de bouwsector zal de Ad van aanvrager een nieuwe doelgroep bedienen die onlangs een mbo 4 diploma heeft behaald en door wil stromen naar een voltijd Ad.

Tabel 3. Instroom in vergelijkbare Ad's.

Ad	Instelling	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/2016	2016/2017
Ad Bouwkunde	Christelijke Hogeschool Windesheim	0	0	0	0	0	0	13
Ad Bouwkunde	Inholland	10	3	0	0	0	0	0
Ad Bouwtechnische Bedrijfskunde	Avans Hogeschool	2	1	0	0	0	0	0
Ad Civiele Techniek Projectuitvoering en realisatie	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	21	30	19	13	19	18	19
Ad Civiele Techniek Directievoering	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	11	11	4	0	0	0	3

Bron: Criho

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van eigen instroomonderzoek bij ROC's in Noord-Brabant en Zeeland met 168 ingevulde enquêtes. Er zijn 259 potentiële studenten in de regio 's-Hertogenbosch. Ruim een derde overweegt de Ad Built Environment te doen.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 7 van 8 Voor de regio Roosendaal gaat het om 49 studenten. De commissie merkt op dat een groot deel van hen zal afzien van inschrijving en verwacht het eerste jaar minder studenten. Een grove inschatting ligt rond de 30

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de Ad Built Environment wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium b is aangetoond, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt bezien meer dan voldoende ruimte is om de Ad Built Environment binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Aanvrager heeft een beschrijving geleverd van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur. De Ad Built Environment zal o.a. samenwerken met de Academie voor Bouw en Infrastructuur, het expertisecentrum Duurzame Innovatie en het lectoraat Innovatie Bouwproces en Techniek. Deze zijn gericht op bouw, civiele techniek, ruimtelijke ontwikkeling, sociaal-technologische vraagstukken, green, lean en digitale bouwwerkinformatiemodellen. Docenten komen van de opleidingen Bouwkunde, Civiele Techniek en verwante mbo opleidingen van ROC's uit de regio.

Avans en Hogeschool Zeeland hebben een samenwerkingsovereenkomst / gemeenschappelijke regeling opgesteld ten behoeve van het verzorgen van onderwijs binnen een regionaal Ad-College Zuidwest Nederland te Roosendaal. Hiertoe is een Stichting Associate degrees Academie Avans – HZ opgericht. De hogescholen zijn samen met ROC Scalda en ROC West-Brabant initiatiefnemer van de regionale Ad Academie. De Ad Academie is opgenomen in de uitvoeringsagenda van het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid (rpA). In het rpA West-Brabant werken 19 gemeenten (18 West-Brabantse gemeenten en het Zeeuwse Tholen), onderwijs, bedrijfsleven, UWV, SBB, Werk en Vakmanschap, REWIN, werkgevers- en werknemersorganisaties samen aan het ontwikkelen van regionaal arbeidsmarktbeleid. De aanbieders hebben gekozen voor een eigen gebouw, een eigen positionering en een breed aanbod van Ad opleidingen. Hun doelstelling is om op termijn structureel ten minste 1400 Ad studenten op te leiden wat een jaarlijkse instroom van 800 studenten betekent. Uitgangspunt is dat de Ad opleidingen onderling samenwerken.

Vestiging van de opleiding in Roosendaal heeft een positief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod. Aanverwante Ad's liggen in andere regio's. De commissie concludeert dat er meer dan voldoende ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de Ad Built Environment te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

---

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.

